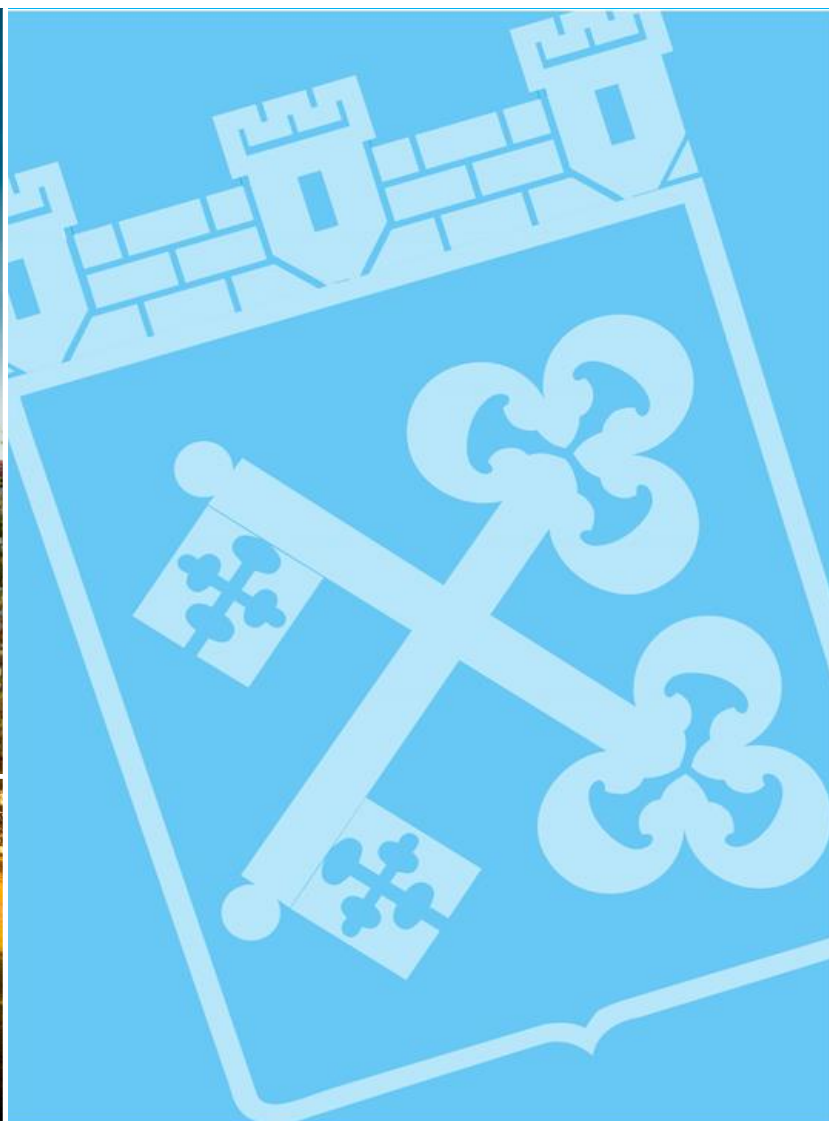

LULEÅ KOMMUN

••• Planeringsförutsättningar 2018-2020

Luleå Kommunkoncern

1. Inledning

Kommunfullmäktiges planeringsförutsättningar gäller för hela kommunkoncernen. Underlaget utgör grund för fullmäktiges beslut om Strategisk Plan och Budget 2018-2020. Det är även ett stöd för att utveckla och förbättra den kommunala verksamheten. Varje förvaltning/bolag ska ha en bra struktur för det egna arbetet med verksamhetsplaneringen. Den egna planeringen ska beakta de förutsättningar som läggs fast i detta dokument.

Årets planeringsförutsättningar är framtagna med utgångspunkt från de Framtidsdagar som genomfördes i november 2016 med den politiska ledningen och ledande befattningshavare i tjänsteorganisationen. Arbetet startade med att, utifrån en omvärldsanalys, diskutera hur de övergripande målen i programmen, kravet på effektiviseringar och strävan att bli Sveriges Kvalitetskommun 2019 återspeglar sig i det som behöver åstadkommas under planeringsperioden. Ett underlag togs fram som därefter har bearbetats och tagits upp till ny diskussion vid Uppstartskonferensen i januari 2017. Partigrupperna och fackförbunden har sedan haft möjlighet att lämna sina synpunkter och tillsammans har det utmynnat i föreliggande dokument.

2. Kommunfullmäktiges styrkort

Kommunfullmäktiges styrkort innehåller mål som riktas direkt till namngivna nämnder/bolag. Målen ska tas emot i den form de är skrivna och följas upp på det sättet. Ett mål kan riktas på olika sätt:

- Till endast en som då omhändertar det i egen verksamhet samt ansvarar för mätning och uppföljning
- Till en som samordnar med hjälp av medaktörer. Den som samordnar ansvarar för mätning och uppföljning
- Till flera som då omhändertar det i egen verksamhet samt var för sig ansvarar för mätning och uppföljning av det egna resultatet

Alla mål ska leda till ett mätbart resultat som ska analyseras. Resultatet uttrycks som önskad effekt, inte som genomförda aktiviteter. Målen är därför formulerade på ett sådant sätt att de pekar på vad som ska uppnås. Utöver målen i Kommunfullmäktiges styrkort ska den egna verksamhetsplaneringen beakta prioriterade områden som fullmäktige särskilt lyft fram. Dessa finns upptagna under rubriken **2.2. Kompletterande uppdrag** nedan.

2.1. Kommunfullmäktiges styrkort

Kommunfullmäktiges mål	Ansvarig
Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018-2020)	KS/Kvalitet och samhällsutveckling (samordnare) KS/AMF, KS/KLF, MBN, SBN (medaktörer)
Beskrivning	
En utvecklad lokal arbetsmarknad är avgörande för att Luleå ska fortsätta växa. Detta innebär att insatser behöver göras för att förbättra förutsättningarna och engagera intressenter som kan medverka till detta. Arbetet ska präglas av en god kännedom om vilka arbetstillfällen som ska skapas. Det handlar om att få till ett samordnat arbete som visar den potential som finns i Luleå och aktivt söka upp potentiella aktörer (myndigheter/företag) med attraktiva erbjudanden och tillskapar nya arbetsplatsområden.	
Detta mäts genom: Antal förvärvsarbetande och antalet nystartade företag.	
Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016	Alla inom kommunkoncernen
Beskrivning	
Under 2016-17 har målet för hela kommunkoncernen varit att göra jämställdhetsanalyser utifrån könsuppdelad statistik. Under 2018 ska respektive förvaltning/bolag åstadkomma resultat som minskar skillnader mellan kvinnor och män och som utmanar könsstereotypa normer (exempelvis hur resurser fördelas, hur vi ger service, hur vi bemöter och ger möjlighet till delaktighet mm.). All individbaserad statistik ska så långt som möjligt könsuppdelas. Jämförelse ska göras med befintliga analyser och mätetal från 2016-2017. Jämställdhetsarbetet ska följa den struktur som finns för kvalitetsutveckling i Luleå kommun, i enlighet med strategin för jämställdhetsintegrering. Utifrån återkommande kartläggningar (statistik och analyser) skapar vi tydliga och mätbara mål, förbättringsaktiviteter, uppföljning och korrigerande samt spridning för ett hållbart jämställdhetsarbete. Hela kommunkoncernen ska vara jämställdhetsintegrerad 2021 och aktivitetsplaner för detta ska tas fram för varje verksamhet under 2018.	
Detta mäts genom: Påvisade förbättringar utifrån respektive verksamhets egna jämställdhetsanalyser och mätetal.	
Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.	KS/AMF (samordnare) Alla inom kommunkoncernen (medaktörer)
Beskrivning	
Om Luleå ska fortsätta att vara attraktivt och inte gå miste om ökade möjligheter för tillväxt måste nyanlända ges förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. För arbetsgivare kan det vara svårt att validera utländsk utbildning och informella kunskaper. Många nyanlända kvinnor har en mycket kort utbildning. Ett påtagligt hinder för nyanlända att hitta ett arbete är bristande kunskaper i svenska språket. Andelen kvinnor födda utanför Sverige i arbete eller studier är 60 procent. Det är drygt tio procentenheter lägre än för män födda utanför Sverige. Det tar även längre tid för nyanlända kvinnor att få sitt första arbete och svårast har kvinnor som invandrat som flyktingar eller är anhöriga till flyktingar. Efter fem år har nästan varannan flyktingmottagen kvinna, och en av fyra bland övriga anhöriginvandrare, aldrig arbetat. Risken är stor att dessa kvinnor fastnar i ett ekonomiskt och socialt utanförskap. För att stärka inflyttade kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden krävs tidiga insatser och en mer könsneutral matchning. Det behövs därför ett tydligare arbete med kompetenshöjande insatser. En viktig förutsättning för att detta ska lyckas är att få till stånd ett fungerande samarbete inom kommunkoncernen för att kunna erbjuda praktik.	
Detta mäts genom: Andel som börjat arbeta eller studera efter avslutat etableringsuppdrag (2 år och 90 dagar).	

Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016	Alla inom kommunkoncernen
Beskrivning	
<p>Koncentrationen av koldioxid och andra växthusgaser i atmosfären stiger och konsekvenserna av ett varmare klimat blir allt tydligare. För att temperaturökningen ska vara möjlig att begränsa till under två grader, som är det globala målet, behöver växthusgasutsläppen minska mycket kraftigt. För att ska lyckas behövs bland annat förnyelsebar energi, alternativ till resor, effektiviseringar och ändrade beteenden. Luleå kommun blev 2016 en Borgmästarkommun, vilket betyder att vi har förbundit oss till att minska vår klimatpåverkan i en mer ambitiös takt än de mål som EU har satt upp. Vårt mål är att Luleå ska minska koldioxidutsläppen med 60 % mellan 1995 och 2030 och med 100 % till 2050 (exklusive SSAB:s utsläpp). Vår viktigaste sektor för åtgärder i Luleå är resor och transporter, eftersom den står för ungefär 75 % av utsläppen år 2013. Även i kommunal verksamhet kommer den största klimatpåverkan från resor och transporter.</p>	
Detta mäts genom: Koldioxidutsläppen från tjänstefordon, privatbil i tjänsten och hyrbil samt långväga resor (flyg, tåg och buss). Jämförelseår är 2016 (om det inte går 2017).	
Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016	Barn- och utbildningsnämnden Socialnämnden har ett särskilt ansvar enligt kompletterande uppdrag 1.
Beskrivning	
<p>I den Pisa-undersökning som gjordes 2013 placerade sig den svenska skolan lågt. Förbättringar kunde dock konstateras i den senaste Pisa-undersökningen som gjordes 2016. Ett dilemma som många lärare ställs inför är hur man ska gå tillväga för att öka elevernas motivation, så att de lyckas nå godkända betyg. Ett gott klassrumsklimat är en av de viktigaste parametrar för att skapa bra förutsättningar. Läraren behöver ha väl förberedda lektioner och en tanke med det som ska uppnås. Allt fler elever har allt svårare att lyssna på en genomgång i en traditionell klassrumsundervisning. Det innebär att det behövs nya metoder som också fångar dessa elever och möter dem i deras lärsituation. Det kan handla om att hitta rätt digitala hjälpmedel för hela, men det gäller också att sälla. Många elever som idag går i den svenska skolan har ett annat modersmål, vilket ställer ytterligare krav på en undervisning som möter eleven där den befinner sig. Det gäller att sätta in resurserna där de ger resultat och ständigt förbättra arbetet med riktade insatser och stöd till den som riskerar att inte klara godkänt betyg.</p>	
Detta mäts genom: Andel pojkar respektive flickor som klarar godkänt betyg.	
Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning	Socialnämnden (Samordnande) Alla inom kommunkoncernen (medaktörer)
Beskrivning	
<p>I socialtjänstlagen framgår att socialnämnden ska verka för att äldre personer har ett värdigt liv i välbefinnande. Det handlar bland annat om möjligheten att leva och bo självständigt under trygga förhållanden. Således att stödja den äldre att bevara sin självständighet i så hög grad som möjligt. Det kan även handla om att lyssna på den äldre och förstå vad den behöver för att känna sig trygg. Att känna till och förstå den äldres behov är en förutsättning för att kunna bidra till att den äldre känner sig trygg, mår bra och kan vara delaktig i samhället. Luleå kommun ska i erbjuda äldre möjligheter inom kultur och fritid samt tillhandahålla en säker utemiljö.</p>	
Detta mäts genom: Enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen", anhörigenkät, KKiK samt öppna jämförelser.	

2.2. Kompletterande uppdrag

Utöver ovanstående mål som Kommunfullmäktige särskilt riktat ska nedanstående beaktas och omhändertas i den egna planeringen:

1. Socialnämndens roll för att ge barn och unga möjligheten att klara skolan

Beskrivning: Socialtjänsten har ett viktigt välfärdsuppdrag som bland annat handlar om att stötta familjer, barn och unga för att ge dem bästa förutsättningar att klara skolan. Barn- och utbildningsnämnden har det pedagogiska ansvaret att ge varje elev den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Socialnämnden har i samverkan med barn- och utbildningsnämnden lagt fast ett gemensamt arbete för att på lång sikt höja resultaten i skolan. Det är angeläget att socialnämnden här hittar mätetal som kan beskriva framsteg i det arbetet utifrån sin del i detta uppdrag. Insatser och resultat bör mätas med ett långsiktigt perspektiv och inte sättas i skuggan av resultat på kort sikt som inte går att påverka.

2. Analysera utfall från mätningen Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), för de verksamheter som ingår i denna

Beskrivning: KKiK är en mätning som Sveriges Kommuner och Landsting gör årligen. Det är drygt 250 kommuner som deltar och Luleå är med för första gången 2016. KKiK är indelat i fem områden (tillgänglighet, trygghet, delaktighet/information, effektivitet och samhällsutveckling) och cirka 40 mått. Olika mått är riktade till olika verksamheter. KKiK ingår även under urvalsprocessen för de nominerade till utnämningen Sveriges Kvalitetskommun. De verksamheter som ingår i KKiK ska därför analysera de mått som berör dem och i förekommande fall ta fram mål som förbättrar det som inte upplevs vara tillräckligt bra.

3. Yteffektivisera kommunens lokalytor

Beskrivning: Kommunen ska ha en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö. Miljön ska skapa förutsättningar för hög produktivitet hos verksamheterna, en effektiv resursanvändning och en låg miljöpåverkan. Kommunen ska utgå från de referensvärden som används för olika slags lokalytor och ständigt sträva efter att hitta optimala lösningar som nyttjar lokalerna mer effektivt, till exempel kvällstid. Stadsbyggnadsnämnden ska i dialog med övriga förvaltningar definiera vilka ytor som ska omfattas av yteffektiviseringen med avseende på bibehållen verksamhetsnytta. Stadsbyggnadsnämnden har ett särskilt ansvar att tillsammans med övriga nämnder och förvaltningar hitta former och mätmetoder för att minst 10 % av kommunens lokalytor uppnår en betydande kostnadsbesparing.

4. God arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen

Beskrivning: Vi tillbringar en stor del av vårt liv på jobbet. Hur vi mår i skolan eller på jobbet är väldigt viktigt och påverkar oss i vårt dagliga liv. Arbetsmiljön påverkar också våra förutsättningar att göra ett bra jobb. Om vi gör ett bra jobb blir arbetsplatsen mer effektiv. Att se till att arbetsmiljön är bra på en arbetsplats handlar till stor del om att uppmärksamma och utveckla det som gör att människor mår bra på en arbetsplats, så kallade friskfaktorer. Friskfaktorer är sådant som får människor att trivas och må bra, hemma och på arbetet. Genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete och ett medskapande förhållningssätt skapar vi tillsammans den goda arbetsmiljön, där alla ser helheten, känner arbetsglädje och trygghet med minskad stress. Arbetsmiljö och hälsa är ett fokusområde i Luleå kommuns HR-strategi 2017-2020.

5. Kompetensförsörjning med utgångspunkt från verksamhetens behov

Beskrivning: Kompetensutveckling för medarbetare sker med utgångspunkt från verksamhetens behov. Kompetens innebär att ha motivation och kunskap som skapar handlingsförmåga i relation till vad uppdraget kräver. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommuner och landsting behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Förändringar i omvärlden, exempelvis nya krav och behov från kunder/brukare, teknisk utveckling samt förändrade politiska ambitioner innebär ett ständigt pågående arbete för att säkerställa rätt kompetens. Kraven och behoven behöver ställas mot den rådande kompetenssituationen för att identifiera och analysera gapet mellan befintlig och önskvärd kompetens. Kompetens är ett fokusområde i Luleå kommuns HR-strategi 2017-2020.

6. Använd digitaliseringens möjligheter

Beskrivning: Digitaliseringen ger möjligheter att öka verksamhetens prestationsförmåga. Effektivare teknikanvändning kan förbättra alla led i en verksamhets utförande inom administration, distribution, kundservice, kommunikation och analys. Det handlar om att se hur digitaliseringen kan användas och vad det kräver av verksamheten. Det är viktigt att förstå vad som ska åstadkommas och fokusera på de faktiska förändringarna, inte på tekniken som sådan. Det kommer att skapas nya och förändrade roller i takt med digital utveckling.

3. Instruktioner

Med mål menas något som förbättrar den verksamhet som bedrivs. För att målen ska vara möjliga att mäta behöver de kopplas till ett eller flera mätetal (nyckeltal/mått) samt leda till en aktivitetsplan som beskriver vad som ska ske, när det ska ske och vem som ska göra det. Målen och mätetalen ska vara formulerade så att det går att avläsa effekter. Kommunfullmäktiges styrkort i Strategisk Plan och Budget består enbart av de mål som fullmäktige riktat. De egna mål nämnd/bolag tar fram ska läggas in i ett "utökat" styrkort i den egna verksamhetsplanen. Det som gäller för mål i Strategisk Plan och Budget gäller även för målen i verksamhetsplanen.

3.1. Roller

Kommunfullmäktiges mål riktas alltid till en huvudansvarig. För vissa mål krävs ett bredare arbete där fler är inblandade, vilka då är utsedda till medaktörer som aktivt ska ingå i det arbete som behöver göras. Den huvudansvarige kommer då att vara samordnare för arbetet och svara för mål och mätetal gentemot fullmäktige. Medaktörerna kan, om de vill, sätta egna mätetal till målet och/eller sätta egna mål som svarar mot KF-målet. Dessa kommer i så fall endast att synas i den egna verksamhetsplanen.

3.2. Mätetal

De mätetal som kopplas till målen ska alltid utgå från ett jämförelsevärde (senast kända utfall). Mätetalen ska sedan läggas upp med en ambitionsnivå för respektive år inom planperioden.

3.3. Uppföljning

Uppföljning ska göras med prognosfokus baserat på "trafikljusen". Färgerna kommer att ha följande innebörd:

- Grönt – Målet kommer att nås/nåddes
- Gult – Det är osäkert om målet kommer att nås. (Detta ska kompletteras med vilka åtgärder som ska sättas in för att nå målet – kan enbart användas vid delårsuppföljningar)
- Rött – Målet kommer inte att nås/nåddes inte (Detta ska kompletteras med vilka konsekvenser detta får)

De kommentarer som ges respektive mål i Stratsys ska vara väl underbyggda, konkreta och kortfattat beskriva det viktigaste med avseende på resultat och effekter.

3.4. Verksamhetsplanen

En gemensam mall för verksamhetsplan kommer att finnas tillgänglig i Stratsys. Exempelmallar finns för påseende (intranätet/styrning och ledning/planering), enligt följande länk:

[Exempelmallar verksamhetsplan](#)

3.5. Kontakt

Vid frågor, ta kontakt med Mats Karlsson anknytning 4525.

4. Tidsplan

161129-30	<i>Framtidsdagar</i>
170126	<i>Uppstartskonferens</i>
170130-0222	<i>Budgetdialoger</i>
170214	<i>Budgetberedning</i>
170222	<i>Chef- och ordförandekonferens</i>
170228	<i>Budgetberedningen behandlar förslag till planeringsförutsättningar och kommunbidrag</i>
170301	<i>Koncernstyrelsen behandlar planeringsförutsättningar och mål för de kommunala bolagen</i>
170421	<i>Respektive nämnd/bolag lämnar in förslag till verksamhetsplan</i>
170428	<i>Budgetberedningen delges nämndernas verksamhetsplaner</i>
170502	<i>Koncernstyrelsens ägardialoger med bolagen</i>
170512	<i>Chef- och ordförandekonferens</i>
170523	<i>Budgetberedningen behandlar förslag till Strategisk Plan och Budget för planperioden 2018-2020</i>
170523	<i>Koncernstyrelsen fastställer preliminära avkastnings- och ägardirektiv</i>
170607	<i>Kommunstyrelsen beslutar om Strategisk Plan och Budget för planperioden 2018-2020</i>
170620	<i>Kommunfullmäktige fastställer Strategisk Plan och Budget för planperioden 2018-2020</i>

Dokumenttyp Måldokument	Dokumentnamn Planeringsförutsättningar	Fastställd 2017-02-28	Giltighetstid - 2018-12-31
Dokumentansvarig Kvalitetsutvecklare	Senast reviderad -	Beslutsinstans Budgetberedningen	Dokument gäller för nämnder och bolag

